

การเขียนฐ่เชิงประสพการณั กับภาวะผู้นำ

โดย ภราดาปัญญา แสงทิธัญ

พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 15 : การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ

- การศึกษาในระบบ
- การศึกษานอกระบบ
- การศึกษาตามอัธยาศัย

สถานการณ์ของโลกปัจจุบัน

- โลกไร้พรมแดน
- เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลง
- ยุคขององค์ความรู้
- ยุคของเทคโนโลยี

องค์ประกอบของความสำเร็จขององค์กร

- ต้องมีทุนมนุษย์
- ความสามารถขององค์กร (organizational capability)
- จุดแข็งหลักขององค์กร (core competency)

รูปแบบขององค์กรแบบเดิม

- เน้นการบริหารตามลำดับขั้นตอน และ
- เน้นตัวงาน

หมายเหตุ: กรอบจำแนกความคิดขององค์กรในประเทศมาเป็นเวลานานแล้ว

องค์กรรูปแบบใหม่ (process)

- ฟังพาการทำงานเป็นทีม
- ฟังพาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ฟังพาเครือข่าย (network) ของกลุ่มผู้นำที่ทำงานร่วมกัน
- อาศัยการมีส่วนร่วมของพนักงาน

โครงสร้าง

- มีลักษณะแบนราบ
- มีความโค้งตัว
- มีสารสนเทศที่ดี
- มีระบบสร้างพนักงานที่มีความรู้มากขึ้น
- อำนาจไปอยู่กับผู้เชี่ยวชาญ

การทำงานของผู้นำในระบบเดิม

- งานเป็นหน่วยพื้นฐานในการสร้างหน่วยงานอื่น ๆ ขึ้นมา
- พนักงานแต่ละคนจะได้รับมอบหมายงานและความรับผิดชอบที่แน่นอนตายตัว
- การคัดเลือกพนักงาน ก็เลือกตามลักษณะของงานที่จะทำ
- ค่าตอบแทนก็ขึ้นอยู่กับความสำคัญ ความใหญ่โตของงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานว่าทำได้ดีแค่ไหน

การทำงานของผู้นำยุคใหม่

- เน้นความสำคัญของความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับองค์กร (สามารถทำให้เป็นหน่วยงานพื้นฐานขององค์กร -- แทนการกำหนดลักษณะงาน)
- องค์กรต้องกำหนด **ลักษณะผู้ทำงาน** (บอกให้ผู้ร่วมงานทราบว่าต้องทำอะไรในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย)

เปลี่ยนจาก ...

คำอธิบายลักษณะงาน → คำอธิบายลักษณะผู้ทำงาน

(เป็นการเห็นค่าความสำคัญของ **ทุนมนุษย์** ต่อประสิทธิผล
ขององค์กร)

ความเป็นผู้นำ

- จำกัดอยู่เฉพาะผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น → แบบเดิม
- ยุคใหม่ → บุคลากรทั่วองค์กรต้องเป็นผู้นำ
- มีฐานะเป็นผู้นำและผู้ตาม (ต้องย้ายฐานะตามขั้นตอนการทำงาน)
- กระจายทักษะด้านความเป็นผู้นำให้กว้างออกไป
- ต้องมีการพัฒนาในด้านทุนมนุษย์ รวมทั้งความรู้ ความชำนาญทางด้านเทคโนโลยีด้วย
- พัฒนาความเป็นผู้นำตลอดทั่วทั้งขององค์กร

ภาวะผู้นำ

- ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระ
- การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นที่บริบท

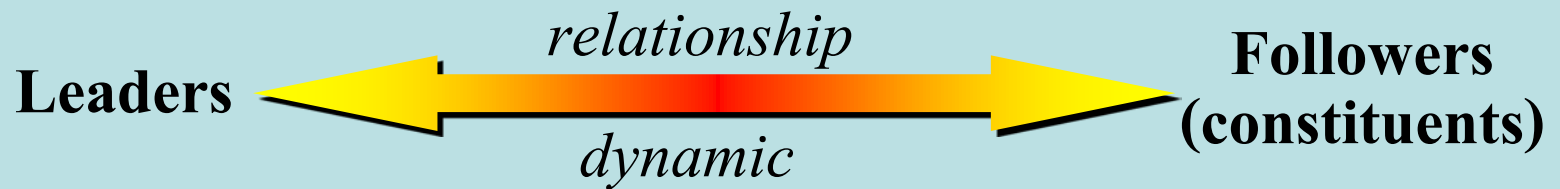
บริบทที่เปลี่ยนแปลง

- ความไม่แน่นอน
- คนมาเป็นอันดับแรก
- มีความเชื่อมโยง
- ทุนถ้างคม
- เศรษฐกิจโลก
- อัตราความเร่งที่เกิดขึ้นของการเปลี่ยนแปลง
- การเปลี่ยนแปลงของแรงงาน
- การแสวงหาความหมายในชีวิต

**Vision, conviction, and courage made
the difference _____ for all of us.**

Lindsay Levin
Whites Limited

What leadership is:

ลักษณะ 5 ประการ ของผู้นำ

1. เข้าใจจุดประสงค์ของตนเองอย่างชัดเจน ต้องมีวิสัยทัศน์ และภารกิจเป้าหมาย
2. ยึดมั่นในคุณค่าที่ดีอย่างเหนียวแน่น
3. เป็นผู้นำด้วยหัวใจ
4. สร้างสัมพันธภาพที่ยั่งยืน
 - กระบวนการที่ผู้นำและองค์กรมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และเติบโตขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์นั้น
5. มีวินัยในตัวเองสูง
 - มีบรรษัทภิบาล (good governance)
 - สนใจที่จะช่วยแก้ปัญหาสังคม
 - สร้างระบบสืบทอดตำแหน่งผู้นำ

แนวทางปฏิบัติของผู้นำ

- เป็นแบบอย่างให้กับผู้อื่น
- สร้างแรงบันดาลใจในวิสัยทัศน์ร่วม ที่ต้องการให้เกิด
- ทำท่ายในการดำเนินการ
- สร้างทีมงาน ความร่วมมือร่วมใจ
- ให้กำลังใจ

คุณลักษณะของความเป็นผู้นำ

1. ความซื่อสัตย์ (honesty)
2. รู้จักมองไปข้างหน้า (forward – looking)
3. รู้ดี (competent)
4. สร้างแรงบันดาลใจ (inspiring)

การประเมินคน (3 เรื่อง)

1. ความไว้วางใจ (trustworthiness)
2. ความเชี่ยวชาญ (expertise) และ
3. คนมีพลัง (dynamism / Passion) มีความกระตือรือร้นตลอดเวลา

การสร้างภาวะผู้นำโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์

- การสร้างลักษณะนิสัย
- สร้างคุณค่า (values) -- ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของตัวเอง (วุฒิภาวะเชิงศีลธรรม, การตอบสนองต่อผู้อื่น, ความยึดมั่นต่อเป้าหมายของตนเอง และขององค์กร)
- สร้างหลักเกณฑ์ในการทำงาน
- เรียนรู้จากความผิดพลาด -- กล้าคิด กล้าเสี่ยง กล้าทำ
- ฝึกทำงานเป็นทีม -- อย่าคิดว่าเราเป็นเทวดา
- เรียนรู้ความมีภาวะผู้นำจากประสบการณ์จริง

สรุป

- ความเป็นผู้นำเป็นเรื่องของทุกคน
- ความเป็นผู้นำ คือ สัมพันธภาพ
- ความเป็นผู้นำเริ่มต้นด้วยการลงมือทำ
- การพัฒนาความเป็นผู้นำ คือ การพัฒนาตนเอง
- การเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญของกระบวนการสร้าง
ความเป็นผู้นำ

สิ่งที่ตามมา

- มีการศึกษา ใฝ่รู้
- มีไฟ
- รู้จักตัวเอง
- มองหาสภาพแวดล้อมที่การทำงาน ส่งเสริมสิ่งแวดล้อม
ตอบสนองต่อสิ่งใหม่ ๆ

อุปสรรคต่อการมีภาวะผู้นำก็คือ ➡ ความโลภ

คุณธรรมอันเป็นภาวะผู้นำ

- อดทน
- เป็นผู้รู้เท่าทัน: ฉลาดรอบรู้
- มีความเพียร มีความขยัน
- รู้จักจัดการ และจัดสรรอย่างฉลาด
- มีใจปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงาน
- มีวิจารณญาณ: ทำใจให้สะอาด ไตร่ตรองเหตุการณ์
- กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ กล้าตาย

**We lead from the essence of who
we are as a person.**